

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štampa vsak četrtak in volja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 8 K, pol leta 2 K in za četiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 8 K, za druge izvenavstrijske dežele 8 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 8 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udele „Katal. Makovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, v sprejemni naročnino, inserate in reklamacije.

Na inserate se plačuje od enostopne pečitve za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Ne zapre reklamacije so poštno proste.

Svojim volilkem!

Pred tremi leti ste nas poslali v Gradec, ne da tamkaj v deželnem zboru mirno in udano sprejemamo od nemške večine milosti in nemilosti, ampak da krepko in samozavestno zastopamo Vaše dobro utemeljene pravice.

Pri prvi priliki, ko je nemška večina hotela zopet izvršiti nov napad na čast in pravico slovenskega ljudstva, postavili smo se sovražnim nakanam odločno v bran ter izjavili, da dovolimo še le takrat nemški večini nemoteno delovanje v deželni zbornici, kadar bo nam zajamčila, da bo upoštevala v polni meri tudi želje in zahteve spodnještajerskega slovenskega ljudstva. Nismo prosili milosti, ampak zahtevali pravice, ki nam gredo po našem številu in davčni moči.

Čenjeni volilci! Na nešteti shodih ste vkljub neugodnostim, ki spremljajo tak boj, odobrili ta naš odločen nastop in nam izrekli popolno zaupanje. Oprti na to Vaše zaupanje smo vstrajali skozi dve leti na bojnem torišču ter se nismo umaknili, niti pred napadi nemške javnosti, niti pred malenkostno strankarskim nasprotovanjem slovenske liberalne stranke. Mi zmagamo ali pademo, udamo se nikdar!

Naša vstrajnost, podprta z Vašim zaupanjem, je začela zmagovati. Letos prvokrat nas je nemška večina vprašala za želje ljudstva, katerega zastopamo. Naznanili smo ji najvažnejše in najnujnejše slovenske zahteve glede slovenskega in kmečkega upliva na šolstvo, glede kmetijskega pouka in podpore za živinorejo, glede regulacij naših rek in potokov, glede železnic, cest, mostov, brezobrestnih posojil za vinogradnike, znatnih olajšav pri obrti zidarjev in tesarjev itd.

Vršila so se dolgotrajna pogajanja med nami in nemško večino. Med temi pogajanjmi se je razcepila nemška večina v dva dela; en del je bil zmernejši ter je hotel pod gotovimi pogoji ustreči našim željam, drugi del je ostal nespravljiv in je izjavil, da bo rešitev naših najvažnejših zahtev z vsemi sredstvi zabranil.

Končni uspeh pogajanj je bil ta: zmernejši del večine nam je stavil pogoj, da mu dovolimo popolno prostost glede zvišanja doklad, drugi del je vstrajal na svojem nespravljivem stališču. Ker je bil pogoj glede zvišanja doklad, ki bi znašalo, ako se hoče pokriti ves sedanji primanjkljaj, tudi brez zvišanja učiteljskih plač, okoli 30 odstotkov, za nas nesprejemljiv in ker vsled nespravljivega stališča drugega dela nemške večine nismo sploh imeli nobenega jamstva, da se naše zahteve izpolnijo, so se pogajanja razbila in deželni zbor je odgođen.

Na strani nemške večine leži torej krivda, da se ni omogočilo redno delovanje deželnega zbora. Mi smo zahtevali za svoje ljudstvo le pravico.

Slovenski volilci! Vestno in skrbno smo vršili dolžnost, ki smo jo sprejeli od Vas, ko ste nam poverili svoje mandate. Zato tudi sedaj javno in odkrito polagamo račun o svojih dosedanjih stremljenjih za Vaše zahteve in pravice. Boj, katerega bijemo z nemško večino, je hud in dolgotrajen. Toda pogum in vstrajnost končno morata zmagati. Na naši strani je pravica, in s pravico je Bog!

GRADEC, 5. februarja 1912.

Dr. Benkovič.
Dr. Jankovič.
Dr. Korošec.
Meško.

Novak.
Ozmeč.
Pišek.
Robič.

Roškar.
Dr. Verstovšek.
Vrečko.
Terglav.

Politični ogled.

— **Državni zbor** bo zopet sklican tega meseca, ali pa najpozneje začetkom marca. Zadnja dva tedna meseca februarja bo imel sejo finančni odsek, katerega predloženi davčni načrti. Državni zbor bi moral pred veliko nočjo rešiti proračun, brambni zakon, davke in nekatere druge manjše predloge. Toda v proračunskem odseku obstruirajo Nemci proti italijanskim pravnim stolicam, za brambni zakon in davke pa vlada nima stalne večine. Vse je radovedno, kako bo ministrski predsednik grof Stürgkh premagal vse težave. Če jih ne bo, pa bo menda moral iti.

— **Deželni zbori** morajo končati ta mesec svoje delo. Večina jih itak ne dela, skoro povsod zaradi narodnih nasprotstev. Tako obstruirajo na Češkem Nemci, v Galiciji Rusini proti Poljakom, na Štajerskem Slovenci proti Nemcem, na Tirolskem Italijani proti Nemcem, le v dalmaškem deželnem zboru obstruirajo poslanci iste narodnosti med seboj, namreč pravaši proti liberalcem, in v Gornjem Avstrijskem liberalci proti krščansko-socialni večini. Iz tega sledi, da se bo moralo narodnostim povsod pripoznati samouprava, potem bo šlo gotovo naprej.

— **Na Dunaju** se bodo vršile letos spomladi nove občinske volitve. Vse, kar je brezversko, se je zvezalo proti krščanskim socialcem, da jim vzame večino v občinskem zastopu. Ker pa je krščansko-socialna uprava na Dunaju vzorna, zato se morajo nasprotniki posluževati laži. V nižjeavstrijskem deželnem zboru so liberalci, socialni demokrati, nemški nacionalci proti krščansko-socialcem nagromadili cele kupe laži. Najslabše je, da krščansko-socialna stranka na Dunaju nima dovolj časopisov, v katerih bi se mogla uspešno braniti. Večina dunajskih, najbolj razšir-

jenih časopisov, je v judovskih in protiverskih rokah. Časopisje je za vsako stranko to, kar je za državo vojaštvo. To resnico moramo uvaževati tudi katoliški Slovenci.

— **Zunanji minister** avstrijski, grof Erental, je nevarno zbolel na vodeniki. Prosil je cesarja vsled tega za odpust, a cesar seveda sedaj v boleznini odpusta ni dovolil. Kakor znano, so mnogi avstrijski politiki zadnji čas hudo napadali Erentala, ker se je kazal nasproti Italiji preveč prijaznega. Posle zunanje-ga ministristva vodi sedaj oddelni načelnik Müller.

— **Papežev poslanik** ali nuncij na Dunaju je postal grof Skapivelli namesto umrlega nuncija Bavona. Svoje mesto na Dunaju nastopi prihodnji mesec. O njem gre glas, da je dober in spreten diplomat (državnik) ter z dunajskimi diplomatičnimi krogi dobro znan, ker je že prejšnje čase služil pri papeževem poslanstvu na Dunaju.

— **Novi ban hrvaški**, Čuvaj, slabo čuva pravice hrvaškega kraljestva. Najprej je razpustil ravnokar izvoljeni sabor, ne da bi mu pustil imeti tudi samo eno sejo, kar je protipostavno. Neusmiljeno zaplenjuje liste, skoraj vsak dan so vsi listi zaplenjeni, razven vladnih. Novih volitev za deželni sabor noče razpisati, ampak pravi, da bo čakal, dokler se ljudstvo ne pomiri. Vseučilišče je dal za par dni zapreti, ker se je dijaštvo na nekem shodu izreklo proti njegovemu nasilnemu vladanju. V ogrskem državnem zboru je povedal Khuen razlog, zakaj je bil sabor tako hitro in protipostavno razpuščen. Hrvaški poslanci so baje hoteli v prvi saborski seji skleniti, naj se loči Hrvaška od Ogrske. To bi bilo zelo pametno, a proti madžarskim računom. Poslanci stranke prava so ykljub temu izročili cesarju in prestolonasledniku spomenico, v kateri prosijo, da se vse hrvaške dežele združijo in ocepijo pod habsburškim žezlom od Madžarske.

— **Na Ogrskem** se je začel ministrski predsednik Khuen-Hedervary pogajati z voditelji obstrukcije v državnem zboru, Košutom in Justom, ki ne dopuščata rešitve brambnega zakona, ako se ne reši prej volilno vprašanje. Na Ogrskem se namreč vedno nimajo splošne in enake volilne pravice. Pravijo, da se je Khuenu že posrečilo, pridobiti Košuta, Justa pa še ne. In Just je nevarnejši nasprotnik, kajti Košut je že star in vedno bolehen.

— **Bolgarija**. Bolgarski prestolonaslednik Boris je dopolnil 18. leto, in je bil vsled tega dne 2. svečana proglašen polnoletnim. Povodom tega so se vršile velike slavnosti v Soliji, katerih so se udeležili zastopniki raznih vladarskih hiš. Boris je baje zelo nadarjen človek in se zelo zanima za vse dogodke, tako, da nudi najlepše upanje za svoje bodoče vladanje.

— **Italija in Francoska**. Blizu Rdečega morja imajo Francozi neko naselbino, ki se zove Hodeide. Neka francoska železniška družba zida tam železnico. Dne 27. januarja je laška vlača zaukazala družbi, da mora vsa dela ustaviti. Ta del obrežja se nahaja namreč v turški oblasti in Italijani hočejo tudi tukaj začeti z vojsko. Ker Francozi niso hoteli prenehati z delom, so dne 3. t. m. italijanske bojne ladje začele obstreljevati naselbine francoskih železničarjev. Vsled streljanja je uničenega zelo mnogo stavbene građiva, porušena so vsa poslopja in železniški tir v daljavi 30 kilometrov. Ubityh je 40 oseb. Skode je 12 milijonov. Italijani so proglasili francoske zemljemerce in druge naselbnike za svoje vjetnike. Na Francoskem je nastalo vsled tega drznega postopanja Italijanov veliko razburjenje, ki utegne imeti zelo resne posledice. Italijani se izgovarjajo, da je tudi železnica turška last in le delavci so francoski podaniki.

— **Na Portugalskem** so neprestani nemiri na dnevnem redu. Odkar vlada v tej državi liberalna

stranka, ni nobenega reda več. Strajkujodi delavci so imeli pripravljeno celo zalogo bomb, to je dinamični krogel. V Lizboni in okolici, kjer je središče vseh nemirov, je še vedno obsedeno stanje. Vojaštvo in policija je zaprla čez 3000 oseb. Najnovejša poročila pravijo, da se mir zopet vrača in da so se delavci vrnili k delu.

— **Italijansko-turška vojska.** Okrog mesta Bengazi se vrše dan za dnevom manjši boji. Dne 31. januarja je napadlo 400 Arabcev italijanske utrdbe Fofat pri Bengaziju. Po vročem boju so se Arabci umaknili. Poroča se iz Tripolisa, da je bil vrhovni poveljnik italijanskih čet v boju pri Ajnzari dne 27. januarja precej močno ranjen. Slišijo se glasovi, da hoče Rusija posredovati za mir. Dosedaj je stala vojska Italijane že 135 milijonov.

— **Kitajsko.** Če je verjeti poročilom, ki prihajajo iz Kitajske, je postala ta država vendar ljudovlada. Sedaj obstojita še dve vladi, in sicer cesarska vlada v Pekingju, in ljudovlada v Nankingu. Vrše se med obema vladama pogajanja o skupnem postopanju. Pristaši ljudovlade hočejo proglasiti mesto Nanking za glavno mesto Kitajske.

Razne novice.

* **Duhovniška vest.** Č. g. Franc Lorbek, kaplan na Pilštanju, je prestavljen v Dol pri Hrastniku.

* **Umrli** je v Gorici dne 3. februarja gospa Marija Fras, rojena Grabner, soproga štajerskega rojaka g. Antona Fras, školskega svetnika in c. kr. prof. v pokoju, v Gorici. N. v m. p.!

* **Iz šole.** Na trirazredni ljudski šoli v Prevorju ste razpisani dve stalni učiteljski mesti. Šola je v drugem plačilnem razredu. Prošnje sprejema tamonji krajnji šolski svet do 28. februarja t. l.

Deželni zbor štajerski je bil odgođen dne 5. februarja. Še enkrat se bode baje poskusilo, vdahniti mu življenje. Če se poskus ne posreči, bo razpuščen.

* **Iz oklica** naših deželnih poslancev se razvdi, da je bil dvojni razlog, da so se razbila pogajanja za delamožnost štajerskega deželnega zbora: 1. ker nespravljiva nemška skupina pod vodstvom Wastiana ni odstopila od svoje nakane, da z obstrukcijo zabrani slovenske zahteve (nemški oklici zamolčijo to okolnost popolnoma); 2. ker slovenski poslanci niso hoteli dati zagotovila, da bodo pripustili vsako zvišanje deželnih doklad.

* **Nemške stranke** so tudi izdale oklice na svoje volilce, v katerih se posebno jezijo, da jim Slovenci glede novih doklad niso šli na led in da se niso nič zavzemali za višje učiteljske plače. Slovenskim poslancem je gotovo vseeno, kar Nemci o njih mislijo. Da pa slovenski volilci ne bodo hudi na svoje poslance, ker niso pripisli domov novih doklad in višjih učiteljskih plač, pa je gotovo.

* **Novi dokladi.** Pri pogajanjih zaradi deželnega zbora so zahtevali nemški poslanci, naj jim dajo slovenski tovariši zagotovilo, da ne bodo pri novih dokladah delali nobenih težav. Slovenski poslanci so to zahtevo odločno odklonili. Ako se zvišajo učiteljske plače, bi trebalo namreč okoli 40% novih doklad na gruntini, hišni in obrtni davki. Obstrukcija je torej zopet dosegla, da ni treba novih davkov. Kdor sili brez premisleka in gotovih zagotovil v deželni zbor, kakor naši liberalci, sili v nove davke.

* **Kmečki upliv** na deželni šolski svet štajerski je sedaj tolik kakor nič, sploh ga ni. Slovenci dež. poslanci so se trudili, da tudi tukaj dosežejo izboljšavo. Tudi kmečki stan bi naj imel svoje zastopnike v deželnem šolskem svetu. To pa našim liberalcem ni prav. V listih in na zborovanjih nasprotujejo temu. Ko je govoril na Svečnico dr. Kukovec v tem smislu na shodu v Skofji vasi, so zaslepljeni liberalni kmetje njegove besede celo odobravalji. Tako daleč spravi liberalna strast človeka, da se protivi svojim lastnim koristim.

* **Kmečke občine** imajo premnogokrat pritožbe zaradi neznosnih šolskih bremen in želje glede učiteljstva, a v deželnem šolskem svetu nobenega zagovornika. Sedaj, ko so naši deželni poslanci prizadevali, da bi prišla v deželni šolski svet tudi dva zastopnika (eden Slovenec) kmečkih želj, pa liberalna stranka temu odločno nasprotuje. Kmetom ni težko spoznati, kje so njihovi prijatelji. Slovenski poslanci, ki jih je poslala Kmečka zveza v Gradec, pa resno izpolnjujejo svojo nalogo, ker hočejo tudi na šolskem polju priboriti kmečkemu prebivalstvu več upliva.

* **Dr. Kukovec za obstrukcijo.** Ko se je začela slovenska obstrukcija v deželnem zboru, je bila liberalna stranka navdušena za njo in je prirejela shode za obstrukcijo. Do danes se ni nič izpremenilo, a liberalna stranka je nasprotno obstrukciji in prireja shode proti obstrukciji. Zadnja sobotna „Straža“ pa ve poročati, da je v nekem razgovoru s poslancem Pišekom dr. Kukovec povedal, da v danih razmerah ni drugo mogoče nego obstrukcija. Torej v srcu za obstrukcijo, a v ustih proti. To je general, to je stranka!

* **Učiteljske plače.** Ker slovenska liberalna stranka sili v deželni zbor, da bi ugodila učiteljem z ozirom na njih želje glede novih plač, bo naše čitatele zanimalo izvedeti o predlogih za zvišanje učiteljskih plač. Začetna plača bi naj znašala 1700 K ter se tekom let zvišala na 3500 K. Nadučitelji bi zraven dobivali še doklad od 200 do 500 K. Vrh tega bi se nadučiteljem, ako ni v šoli stanovanja z dvema ali tremi sobami, kuhinjo in drugimi potrebnimi prostori, morala plačevati stanovanjska doklada od 350 do 600

kron, drugim učiteljem in učiteljicam od 250 do 350 kron. Toda to so le predlogi deželnega odbora. Učitelji bodo v deželnem zboru po svojih zastopnikih zahtevali še več in ni izključeno, da bodo ti predlogi našli tudi večino. Ni čuda, da liberalni učitelji in z njimi liberalna stranka, sili na to, da deželni zbor — dela. Kmet naj plačuje nove davke, drugi stanovi pa naj vlečejo nove dokladi, to je sedaj geslo liberalne stranke.

* **Dimnikarski red.** Da so imeli slovenski dež. poslanci najboljšo voljo, sodelovati v zborpici, ako se pokažejo Nemci sprejemljivi za njih zahteve, je dokaz tudi predlog, ki so ga vložili dr. Korošec, Pišek, Roškar in tovariši radi spremembe glede dimnikarskega reda. V predlogu zahtevajo: občinski zastopi lahko sklenejo, da se hišnim posestnikom samim dovoli snaženje dimnikov. Tudi imajo občinski zastopi sami določiti, kolikokrat se naj dimniki na leto snažijo. Poslanci so predložili popolnoma izdelan zakonski načrt za to spremembo.

* **Zivnozdravniški pomočniki.** Na Kranjskem je ustanovila naša stranka na Vrhniki šolo za živnozdravniške pomočnike. Tudi v goriškem deželnem zboru, kjer je naša stranka v večini, se je sprejel predlog za izobrazbo živnozdravniških pomočnikov. Liberalna večina v štajerskem deželnem zboru se ne more ponašati s takim delom. Letos je pač hotela ustanoviti 7 novih meščanskih šol za Nemce, a je pustila potem pasti predlog že pri pogajanjih. Še kmetijsko šolo, katera se je ustanovila v St. Juriju, nam nemška večina vedno očita. Zato razumemo naše poslance, da s tako večino ne morejo izhajati.

* **Deželna klavnica** se ustanovi ne prj nas, ampak na Kranjskem. Deželni zbor kranjski je namreč pritrđil, da se ustanovi deželna klavnica in mesnica v Ljubljani, ki bi kupovala živino naravnost od kmetov in zadrug ter prodajala meso na drobno po primerni ceni občinstvu in malim mesarjem. S tem se prepreči odiranje kmetov in obenem tudi občinstva, ki kupuje meso. Tudi zasluge naše stranke.

* **Okrajni zastopi,** seveda liberalni, se pritožujejo, da vsled slovenske obstrukcije ne dobijo nobenih podpor za ceste. Mi pa pravimo: Ako bi obstrukcije ne bilo, bi že več let sem imeli višje doklade, letos že za 40% višje. S temi dokladami, ako si jih okrajni zastopi začasno sami nastavijo, lahko popravijo vse stare ceste in si zidajo nove. Le nerazsodni ljudje se vsedejo na take liberalne limanice. Pri vsem, kar liberalci govori, je treba pomisliti, da je ali neumen, ali zloben. Velikokrat sta celo obe lastnosti združeni.

* **Kmetijske podružnice** izrabljajo sedaj učitelji, da na njih zborovanjih agitirajo za zvišanje svojih plač. Opozarjamo na tozadevno poročilo iz gornje-radgonskega okraja. V ta namen vendar niso ustanovljene kmetijske podružnice. Sedaj nam postaja jasno, zakaj se učitelji tako silijo v kmetijske podružnice, izmed katerih mnogi še niti šolskega vrta nočejo in ne morejo oskrbovati.

* **Hmeljarsko društvo** v Žalcu je na nedeljskem shodu zopet pokazalo, da ni nad strankami. Na grad način se je zabavljalo proti naši stranki in našim poslancem. Če liberalci mislijo, da na tak način pospešujejo hmeljarstvo, potem naj bo. Toda tudi treznim liberalcem se začne to vedno hujskanje stiditi. Društvo je seveda zborovalo še-le na poziv iz Češkega. Počasni smo.

* **„Sloga“**, ki jo izdajajo sedaj kranjski liberalci za štajerske kaline, hvali nemško zadržno zvezo in agitira za njo. Veseli se celo, da prihaja nemški kapital med slovenske ljudi, ne pomisli pa, da z njim tudi nemški vpliv. Kranjski liberalci naj porabijo svoje nemškutarske nasvete in nemškutarski denar za svoje okradene zavode, štajerske Slovence pa naj pustijo pri miru.

* **Kat. cerkev** se na Angleškem v zadnjem času zelo širi. Tam so sedaj trije nadškofje, 13 škofov in 3990 duhovnikov in redovnikov. Cerkev je 1786. Poleg tega je brez števila katoliških zavodov, bolnic in drugih dobroteljskih ustanov. Ljudje se vračajo vsako leto v velikih množicah od luteranstva k katoličanstvu.

* **Zastrupljeni studenci.** Brezversko liberalno ter nemškutarsko časopisje je za naš verni slovenski narod studenec, ki ima zastrupljeno vodo. Kakor se zastrupi človek, ki pije vodo iz zastrupljenega studenca, ravno tako je skoraj tudi gotovo izgubljen tisti, ki iz liberalnih in nemčurskih listov srka vse zastrupljive protikatoliške in protinarodne nauke. Čut poštenosti se zamori v srcu človeka, ki bere take liste, katoliško vero zamenja navadno z brezverstvom, slovenski narod pa ali pozna samo pri polnem litru v gostilni, ali pa, kar je sedaj pri teh ljudeh bolj v navadi, se veže z najhujšimi našimi narodnimi nasprotniki. Pri naših liberalcih je že tako. Njih časopisje jih je zastrupilo popolnoma. Ti nesrečneži pa hočejo liberalni strup še razširiti tudi med naše pošteno slovensko ljudstvo. To moramo preprečiti. Sveta dolžnost vsakega Slovenca in Slovenke, ki hočeta svojemu narodu dobro, je, da pomaga trebiti liberalno in nemčursko časopisje ter širiti „Slov. Gospodarja“ in druge, v katoliškem duhu pisane liste.

* **Ljudsko štetje** in Slovenci. Dobro nam je še v spominu, kako drzno so nastopali naši narodni nasprotniki o priliki zadnjega ljudskega štetja. Na tisoče in tisoče Slovencev in Slovenk so posebno ob jezikovni meji, v mestih in trgih, pretvorili v Nemce in Lahe. In to se je godilo pred očmi vlade celo v 20. stoletju. Listi prinašajo poročilo, da smo Slovenci pri zadnjem ljudskem štetju le neznatno napredovali. Število Slovencev v Avstriji je tekom zadnjih 10. let napredovalo le za 1 in dve petini odstotka, dočim je na

predek pri Nemcih in Italijanih mnogo večji. Sedaj se ravno vidi, koliko našega naroda se je pri ljudskem štetju prišlo med druge narode. Ljudsko štetje nam pa poda še drugo žalostno sliko. Skoro v vseh okrajih na Slovenskem je število prebivalstva celo padlo, ali pa se je pokazal le zelo majhen napredek. Beg našega ljudstva v mesta, tovarne in tujino bo, če bo šlo tako naprej, usodepoln ne samo za naš narod, ampak še posebej za kmeta. Naj se naša mladina navaja v družtvih k ljubezni do domače grude, poleg tega pa povzdignimo naše narodno gospodarstvo, in prihodnje ljudsko štetje bo za nas bolj razveseljivo, kot je bilo zadnje.

* **Glas ljudstva o ljudski šoli.** Tako se glasi napis uvodnega članka v zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“. Gospod dopisnik je jasno dokazal, kako se da pomagati ubogemu kmetu v sedanjih časih, ko delavev na deželi splošno primanjkuje. Kmet, kateri ima več otrok pa so vsi šolarji, mora zraven svojih otrok najeti še pastirja. Ko bi preračunili, koliko bi se prihranilo denarja pri šolskih palačah in in učiteljstvu, bi bila lepa svota. Potem kar se tiče pohujšanja, se otroci, ki doma nikdar nič slabega ne vidijo in ne slišijo, opoldan, ko pridejo v šoli v dotiko s pokvarjenimi otroci, navadno pohujšajo. Pregovor pravi, da zdravo jabolko ne ozdravi gnjilega. Otroci pri poldnevem šolskem pouku se ne bodo nič manj naučili, ker sedaj večina mislijo v šolo grede le, kako se bodo v prostih urah med seboj igrali. Tudi za kmeta nepotrebni predmeti se naj izpustijo in z drugimi nadomestijo. Torej kmetje, ne odnehajte prej, da se nam to izpolni! Na vsakem shodu se naj govori o tem, za kmeta prevažnem vprašanju, in prosili bomo naše gg. poslance, da ne bodo prej mirovali, dokler se ta zakon ne izpremeni v korist ubogemu kmetu.

* **Velika škoda** obstoji v tem, da marsikateri kmet ali naročnik „Slovenskega Gospodarja“ „Gospodarskih Novic“ pazljivo ali sploh ni ne prebere. Dobro je sicer, ako človek ve, kaj se okrog po svetu godi, vendar v prvi vrsti se mora brigati vsak gospodar za svoje gospodarstvo. A le tisti je dober gospodar, kateri hoče vse videti, vse slišati in vse vedeti, kar se tiče gospodarstva. Zato so „Gospodarske Novice“ kot priloga „Slov. Gospodarja“ za vsakega naročnika velevažnega pomena in kdor jih bo pazljivo čital ter se po njih vsaj nekaj ravnal, bode tudi kmalu sam spoznal, da je to resnica.

* **Zivnorejske vajence,** ki se hočejo izvežbati v hlevskih opravilih, strežbi molzne živine in v mlekarških delih, sprejme ravnateljstvo kmetijske šole na Grmu. Živnorejski vajenci dobe poleg proste hrane po 10 K na mesec. Pouk je nastopiti s 1. aprilom. Prošnje je vlagati do 1. marca. Pouk traja do konca meseca oktobra.

* **Tečaj** za vinorejce in viničarje, o rezi trt in drugem splošnem obdelovanju vinogradov se vrši na deželni sadjarski in vinarški šoli v Mariboru v času od 4. do 16. marca t. l. Natančneje v današnjem oglasu v našem listu.

* **Podplati postanejo dražji.** Z Dunaja se poroča, da kujejo tovarnarji podplato in usnja kartel. Ker je navadno s snovanjem kartelov združeno tudi zvišanje cen, se je bati, da izdelovalci podplato, to so židovski tovarnarji, zvišajo ceno podplato, kar bo seveda zopet zelo obetno zadelo kmečko in delavsko ljudstvo. Avstrijski tovarnarji podplato in usnja se nameravajo tudi združiti v skupen kartel z ogrskimi tovarnarji, da tako za celo državo zvišajo cene podplato in usnja.

* **Sneg.** Vendar smo končno dobili izdaten sneg. Dosedaj je bilo na kmetih težavno, ko se posebno v hribovitih krajih ni dalo z živino na prosto. Vožnje so izostale, ni se moglo izvažati ne gnoja na polje in travnike, ne spravljati drv domov. Od vseh strani se poroča o velikih sneženih zametih. Nekateri vlaki imajo radi zametenih tirov velike zamude.

* **Današnja številka** „Slov. Gospodarja“ obsega 12 strani in ima letak „Tomaževa žlindra“ kot prilogo.

* **Za „Slov. Straža“** so darovali veseli svatje na gostiji Franca Vauhnik in Lizike Mikl v Dogašah 14 kron. — Nabral je gosp. Ivan Wasklar v gostilni g. Oberki K 8-20. Posnemanja vredno.

Mariborski okraj.

m Maribor. Za predsednika pri prvem letošnjem porotnem zasedanju pri tukajšnjem okrožnem sodišču je imenovan predsednik okrožnega sodišča, Ludovik Perko, za njegove namestnike pa višjesodni svetniki dr. Voušek, dr. Fraidl in Morocutti.

Maribor. V četrtek dne 1. t. m. je padel Fran Kaloh, delavec v eraričnem skladišču za seno v Mariboru tako nesrečno z lestvice, da je nezavesten obledel. Rešilni voz, kateri je bil takoj poklican na lice mesta, ga je odpeljal v bolnišnico.

m Iz mariborske okolice. Predpreteč. tečen sem imel nek posel v mestu. Ko grem v jutru zgodaj, pridem do Kamnice še precej dobro, akoravno je bila tema, ker bila je pot še dokaj lepa. Ko pa pridem do opekarne, je bila steza podobna blatnemu jezeru. Je že malo čudno, da se mariborski nemški gospodje, ki imajo v Kamnici in Rošpahu glavno besedo, bolj ne brigajo za ceste. No, pa saj ni čuda, če okrajni zastop, ki je v rokali mariborske gospode, bolje ne skrbi za dobre ceste v okraju, zakaj bi se naj občine bolj trudile. Nekdo mi je pravil, da mislijo napraviti v Kamnico tramvaj. Jaz pa dvomim, če bo ta naprava nam kmetom kaj haska prinesla. Mariborski očetje pač znaj zmirom dobro gospodariti. Pa počasi jim bodo morebiti godci odgodli.